

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

МОДУЛНИ ОБРАЗЦИ И ОТЧЕТНИ ФОРМИ НА ОРГАНИ НА СЪДЕБНА ВЛАСТ

2018

----- www.eufunds.bg -----

Проектът се финансира в рамките на договор за БФП № BG05SFOP001-3.003-0025-C01/ 15.09.2017 г с наименование „Модернизация на съдебната система посредством система за управление на качеството с вграден механизъм за гражданско участие, отчетност, мониторинг и контрол“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

Модулни образци и отчетни форми с подходящи канали за комуникация с различните заинтересовани страни	4
1. Въведение.	4
2. Начини за комуникиране на резултатите от дейността на ОСВ със заинтересованите страни и обществото.	5
3. Индикатори за резултат, ефект и ефективност.	8
3.1. Индикатори за резултат (<i>приложение №1 и приложение №2</i>).	9
3.2. Индикатори за ефект (<i>приложение №3 и приложение №4</i>).	12
3.3. Индикатори за ефективност (<i>приложение № 5</i>).	13
3.4. Периоди на отчетност.	14
4. Примерен образец на годишен отчет на ОСВ.	15
4.1. Примерно съдържание на годишен доклад за дейността на съдилищата- районни, окръжни, апелативни, административни и военни.	15
4.2. Върховен касационен съд и Върховен административен съд.	18
4.3. Примерно съдържание на годишен доклад за дейността на прокуратурата и разследващите органи.	18
5. Приложения	23

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Съкращения:

ЗСВ - Закон за съдебната власт

ОСВ- Орган на съдебна власт

ВСС - Висш съдебен съвет

ИВСС- Инспекторат към Висшия съдебен съвет

ВКС - Върховен касационен съд

ВАС - Върховен административен съд

ВКП- Върховна касационна прокуратура

ВАП- Върховна административна прокуратура

НСлС- Национална следствена служба

ЕС - Европейски съюз

ЕК- Европейска комисия

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Модулни образци и отчетни форми с подходящи канали за комуникация с различните заинтересовани страни

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Отчетността в съдебната система е сред основните елементи на ефективно работещата система за управление на качеството. Тя е и предпоставка за общественото доверие в дейността на съдебните органи, поради което ключова роля във взаимоотношенията между органите на съдебната власт и обществото имат ефективните форми на комуникация и достъпа до информация за работата на съдебните институции.

Начините и формите за комуникация със заинтересованите страни може да имат положителна роля за повишаване на нивото на разбиране, правната култура и подкрепата на гражданите в различни програми за добро управление, гарантиращо независимостта и прозрачността в дейността на съдебните органи.

Нормативните изисквания, които регламентират законово задължение на органите на съдебната власт, ВСС и Инспектората към ВСС да комуникират с обществеността отчетните данни за своята дейност се съдържат в ЗСВ. Съгласно закона съдебните органи предоставят публично информация за своята дейност и публикуват годишния доклад за дейността си на интернет страницата си. Освен годишните доклади административните ръководители на съдилищата и прокуратурата са задължени да създадат необходимата организация за публикуване на актовете на съответния орган, правила и други документи при спазване на правилата за защита на личните данни.

Законовите изисквания са в съответствие с правно регламентираното право на гражданите на достъп до информация. Съгласно чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България всеки има право да търси, получава и разпространява информация. Член 19 от Международния пакт за граждански и политически права гарантира на гражданите правото им на свободно търсене и получаване на информация по въпроси, които представляват интерес за тях. Съгласно чл.10 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, регламентиращ свободата на словото, гражданите имат свободата на изразяване на мнение, включваща свободата на всеки да получава и разпространява информация.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. НАЧИНИ ЗА КОМУНИКИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ОСВ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВОТО.

За резултатите от своята дейност съдебните органи изготвят и публикуват на интернет страниците си годишен доклад. Целта на доклада е да предостави на обществеността информация за постигнатите цели и резултати от съответния орган през отчетната година, както и сравнителен анализ на данните с предходни години; да направи своите изводи и предложения за подобряване на дейността.

Заинтересованите страни по отношение на отчетността в съдебната система може да се идентифицират в две основни групи:

- **Вътрешни**- органи за управление в съдебната система, съдии, прокурори, следователи, съдебни служители, т.е. всички, които работят в съответната съдебна институция;
- **Външни**- физически и юридически лица, които са потребители на съдебни услуги, представители на средствата за масово осведомяване, неправителствени организации, граждани и други представители на широката общественост.

Използването на разнообразни канали за комуникация на резултатите от дейността с общественото може да допринесе за стимулиране на активния диалог между ОСВ и заинтересованите страни, както и да мотивира гражданите да бъдат съпричастни към проблемите на съдебната система. Добрата комуникация гарантира спазването на принципите за публичност и прозрачност при изпълнение на дейностите от ОСВ и повишава общественото доверие в работата на системата.

Основен стратегически документ, който цели да подобри информираността на общественото за дейността на съдилищата, прокуратурата, разследващите органи и органите за управление на съдебната система е Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014- 2020 г. Една от общите цели на стратегията, която е свързана с отчетността е постигане на по-голяма прозрачност в работата на съдебната власт и на нейните органи в рамките на предвидените от закона ограничения. Неслучайно напредъка по изпълнението на стратегията и нейното въздействие върху общественото се отчита в годишните доклади за дейността на съдебните органи.

В системата на прокуратурата са въведени Правила за медийна комуникация, утвърдени със заповед на главния прокурор, предназначени да уредят взаимодействието с медиите по отношение на предоставянето на информация за работата на прокурорите и разследващите органи. В Правилата са посочени основните способности за медийна комуникация, а именно публикации на интернет страницата на органа, прессъобщение, пресконференция, брифинг, интервю и участия в предавания.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

От прегледа на формата и съдържанието на годишните отчетни доклади на ОСВ може да се направи извод, че традиционния начин за комуникиране на резултатите за дейността е публикуване на докладите на интернет страницата на съответния орган. На интернет страницата на ВСС е създадена секция „Съдебна статистика, регистри” в която се публикуват статистическите таблици, съдържащи данни за дейността на съдилищата и прокуратурата, обобщена информация за образуването, движението и приключването на делата във ВКС, ВАС; за движението и приключването на преписките и делата на прокуратурата; за разследваните досъдебни производства в Националната следствена служба, следствените отдели към окръжните прокуратури, следствения отдел към Софийска градска прокуратура и следствения отдел към Специализираната прокуратура и др.

В хода на проучването бяха идентифицирани добри практики за комуникиране на резултатите за дейността чрез модерна онлайн презентация- Окръжен съд- Варна и Районен съд- Шумен. Тази форма за представяне на информацията е удобна, разбираема и интересна за потребителите и в същото време съдържа основните данни за дейността на съда през отчетния период.

В общия случай резултатите от дейността на съдебните институции се комуникират с обществото чрез писмен доклад, изготвен от административния ръководител на съответния орган, съдържащ всички статистически и аналитични данни по основните показатели за дейността и публикуван на интернет страницата на органа в установените законови срокове.

Анализът на резултатите от направеното по дейност 4 от проекта анкетно проучване показва, че заинтересованите страни очакват по-разнообразни канали за комуникация за представяне на годишния доклад за дейността на ОСВ и ВСС. От анкетираните лица най-много от тях са посочили предпочитана форма:

- Публично представяне сред заинтересованите страни;
- По-атрактивна форма и модерна презентация;
- Видеоматериал на достъпна онлайн платформа.

С цел модернизирание и разнообразяване на начините за представяне на годишните резултати на съдебните органи може да се обмисли използването на горепосочените способи, както и:

- **Директна комуникация**- чрез нея може да подобри активния диалог между съдебните органи и обществеността чрез провеждане на преки дискусии и споделяне на мнения и предложения;
- **Информационна разяснителна комуникация**- чрез нея освен представянето на резултатите от дейността на ОСВ, може да се разясни на гражданите какви са основните функции на съдебните органи и тяхното значение за обществения живот, както и ще се повиши нивото на разбиране на представените данни за дейността;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- **Комуникация чрез интерактивни информационни технологии**- чрез нея ще се модернизира предоставянето на информация в съответствие с навлизането и прилагането на нови и съвременни технологии във всички сфери на обществения живот.

Чрез прилагането на разнообразни канали за комуникиране ще се популяризират резултатите от дейността на съдебните институции и ще се изгради информирано обществено мнение и положителна нагласа към съдебната власт. Използването на модерни форми за представяне на годишните резултати чрез съвременни информационни технологии и мрежи ще провокира интереса на повече млади хора към дейността на съдебната система и ще повиши тяхното познание за нейната роля за обществото. Увеличаването на комуникационните канали е предпоставка за увеличаване на възможностите за обратна връзка между съдебните органи и гражданите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ, ЕФЕКТ И ЕФЕКТИВНОСТ.

Отчетността е едно от условията за функционирането на независима съдебна власт. Ако държавна институция не предоставя данни и резултати от своята дейност, това ще е основание за засилване на чувството за безотчетност, недоверие и несигурност по отношение на нейната независимост, безпристрастност и равно отношение към потребителите на нейните услуги.

За отчитането на резултатите от дейността на съдебните органи, от съществено значение е създаването на проследими индикатори, които да се отчитат устойчиво всяка година. Създаването на индикатори за резултат, ефект и ефективност ще позволи информацията, чрез която се представя дейността на органите на съдебната власт да бъде ясна, разбираема и да позволява да се правят анализи и изчисления по различните показатели. Индикаторите, които ще бъдат измервани в рамките на периода на отчитане на дейността ще обхващат основната дейност на съдебните институции и ще бъдат обективни и измерими.

Индикаторите за резултат включват основни статистически данни, които дават информация за постигнатите резултати в изпълнение на функциите на съответния съдебен орган. Индикаторите за ефект включват положителните ефекти за обществото и подобренията в обществения живот в следствие от дейността на съдебния орган. Индикаторите за ефективност включват разходваните ресурси към ползите от дейността във връзка с нормативно установеното задължение на ОСВ да отчитат изпълнението на бюджета.

В Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2018 г., в което се прави сравнителен преглед на независимостта, качеството и ефикасността на правосъдните системи на държавите — членки на ЕС като основен елемент на ефективната съдебна система е посочена ефикасността, която е свързана с показатели за продължителността на производствата, дела на приключените производства и броя на висящите дела. Това в голяма степен налага проследяването на процесите, свързани с прилагане на мерки за намаляване на сроковете за решаване на делата с окончателен съдебен акт с цел оптимизиране на дейността.

За всяка ефективна правосъдна система е важно да се акцентира върху нейната ефикасност, качеството на правораздавателната дейност, независимостта и отчетността. В доклада на Европейската мрежа на съдебните съвети относно независимостта, качеството и отчетността на съдебната власт – показатели за изпълнение, 2017 г. е представен подобрен набор от показатели, предназначени да отчитат резултатите от дейността на съдебните институции. Отчетността следва да се разделя условно на два вида- от една страна това е дължимата пред обществото отчетност на съдебния орган и от друга страна персоналната отчетност на всеки съдия, прокурор, следовател, съдебен служител, който работи в съдебната система и допринася за изграждането на нейния публичен образ.

Показателите за обективна отчетност включват:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- **Разпределение на дела/ преписки**- наличие и съдържание на механизъм за разпределяне на делата/ преписките;
- **Процедури по жалби**- наличие на процедури, участници, обхват, обжалване на съдебни актове, брой жалби;
- **Периодична отчетност на съдебните органи**- наличие на годишни отчети, публикуване, обхват, периодичен и сравнителен анализ на съдилищата;
- **Медийни комуникации**- наличие на насоки за медиите, обяснение на съдебните актове и др.;
- **Външен преглед**- включва периодична външна оценка за състоянието на съдебната власт.
- **Показатели за отчетност на отделен съдия**- наличие на Етичен кодекс и провеждане на обучения по съдебна етика, отводи и самоотводи, разбираеми за потребителите процедури и достъпност на съдебните производства.

Тези показатели могат да послужат като основа за изработване на проследими индикатори, които да се отчитат, съобразено с установените правила за предоставяне на статистически данни и съдържанието на годишните доклади за дейността на съдебните органи. В по-голямата си част показателите, посочени по-горе, по своята същност се съдържат в годишните доклади за дейността на съдебните институции, поради което може да се работи в посока за тяхното подобряване и унифициране. Изготвените примерни индикатори ще се прилагат съобразно спецификата на дейността, функциите и компетентностите на различните нива на ОСВ. Те ще могат да се ползват като базов модел, който да се надгражда и актуализира според промените в обществената и професионална среда.

3.1. Индикатори за резултат (приложение №1 и приложение №2)

От направения по дейност 4 от проекта преглед на годишните доклади на различни органи на съдебната власт е установено, че съдържат значителна статистическа информация, която да се използва за измерване на резултатността при изпълнение на функциите на съответния орган. Статистическите данни, които се извличат и обобщават според различните нива на съдилищата и отчитат тяхната дейност са посочени в Методиката за контрол и проверка на статистическите данни отчитащи дейността на съдебните органи и съдиите в Република България. За всяко ниво съд има утвърдени отчетни форми и указания-индекси за тяхното попълване с оглед възможността за обобщаване на статистическите данни и публикуване на обобщени статистически таблици за дейността на съдилищата на интернет страницата на ВСС. За органите на прокуратурата статистическите данни се извличат и обобщават съгласно указания на Главния прокурор на републиката, с които се определят направленията по които се отчита дейността на прокуратурата и разследващите органи. Важно място сред индикаторите за резултат и за ефект намират предприетите действия по делата от особен обществен интерес, съгласно заповед на председателя на ВКС и указания на главния

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

прокурор за специалния надзор. Такива дела са свързаните с корупционни престъпления и включени в Единен каталог на корупционните престъпления, свързани с организираната престъпност, наблюдаваните от Европейската комисия и други дела с важно значение за съдебната практика.

При изготвяне на индикаторите като целеви показател за резултат може да се включи дейността по възлагане и изпълнение на съдебни експертизи. Въвеждането на такъв показател е в съответствие със специфичните цели за ефективно администриране на съдебната власт, заложи в Пътната карта за изпълнението на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система. Отчитането на дейността по съдебните експертизи има значение и за проследяването на сроковете им, предвид различната продължителност на времето за изготвяне. Разумният срок следва да е съобразен с фактическата и правна сложност на експертизата и обема на изследване, поради което може да се категоризират три групи срокове- до 3 месеца, от 3 до 6 месеца и повече от 6 месеца за изготвяне на експертиза. По-дългия срок при изготвяне на експертизи оказва пряко влияние върху сроковете за решаване на делата, поради което отчетността ще допринесе за предприемане на мерки за оптимизиране на дейностите, свързани със съдебните експертизи и създаване на механизъм за адекватно финансиране (например материално и кадрово обезпечаване на дейността за изготвяне на експертизи, които към настоящия момент се изготвят в Националния институт по криминалистика- София поради липса на ресурси в някои съдебни райони- при експертизи с обект на изследване електронни устройства, компютърни конфигурации, синтетични наркотични вещества и др.).

Статистически данни, чрез които може да се измерва резултата от дейността на съдебните органи са:

За съдилищата:

- Движение по делата- общ брой дела за разглеждане, висящи дела в началото на отчетния период; новообразувани дела, вкл. върнати или повторно образувани, свършени дела и др.;
- Срочност за решаване на делата;
- Натовареност на съдиите- свършени дела на един съдия по щат и действителна натовареност на един съдия;
- Видове дела- дяловото разпределение на отделните видове дела към общия брой дела за разглеждане и към общия брой свършени дела, според нивото на съда;
- Жалби, частни жалби и/или протести, жалби за бавност- според вида им и нивото на съда;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Специални разузнавателни средства (СРС) - дадените разрешения по ЗСРС. Може да се включат и използваните веществени доказателствени средства (ВДС);
- Възложени и изпълнени съдебни експертизи;
- Обжалвани и протестирани съдебни актове;
- Съдебно-изпълнителни производства, данни относно дейността по вписванията и на Бюро съдимост (само за съответното ниво съд).

За прокуратурата и разследващите органи:

- Дейност по преписки- обобщени данни, нерешени преписки в края на предходната година, новообразувани преписки, решени преписки, нерешени в края на периода - съотношение на общо решените към наблюдаваните преписки;
- Досъдебни производства- общо приключени, приключени в законов срок, приключени извън законовия срок, неприключени до края на отчетния период- съотношение спрямо общо наблюдавани и приключени дела;
- Резултат при досъдебните производства- общо решени, внесени в съда, спрени или прекратени- съотношения спрямо общия брой наблюдавани и решени;
- Продължителност на досъдебната фаза- периодът от образуване на производството до решаването му от прокурора по същество с внасяне в съда или прекратяване. Практиката показва, че в масовия случай производството приключва до 7-8 месеца, а изключение представляват случаите, при които разследването продължава повече от 1 година. За по-продължителното разследване са налице обективни причини.
- Прокурорски актове, внесени в съда;
- Натовареност на прокурорите и следователите- общ брой решени преписки на един прокурор/следовател по щат и действителна натовареност на един реално зает прокурор/следовател;
- Възложени и изпълнени съдебни експертизи;
- Специални разузнавателни средства (СРС) - дадените разрешения по ЗСРС;
- Съдебна фаза- съотношението между образуваните и решени от съда дела по внесените прокурорски актове и общия брой решени от съда дела;
- Изпълнение на препоръките по Механизма за сътрудничество и проверка (МСП)- данните относно производствата на специален надзор и делата от особен обществен интерес.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

3.2. Индикатори за ефект (приложение №3 и приложение №4).

Индикаторите за ефект са показателни и за качеството на правораздавателната дейност, стабилитета на съдебните актове и превантивното им въздействие. Сред тях може да се въведе механизъм за изследване на удовлетвореността на вътрешни и външни страни за съдебната система от дейността на съдебните органи, като по този начин ще се проследи степента на постигане на целите на съдебната власт и ефекта върху обществото.

Показатели за съдилищата:

- Законосъобразност и качество на съдебните решения- постановените решения са потвърдени от по-горна инстанция, изменени, отменени частично или изцяло; върнати по видове дела в резултат на жалба или протест;
- Отменени решения поради процесуални нарушения на съда- броят им спрямо общия брой решени дела за отчетния период;
- Оборот на делата- съотношението между свършените и висящи в края на периода дела, като по-висока стойност ще е показателна за по-голяма интензивност на работата;
- Дела от особен обществен интерес- мерки 20, 21, 22, 41,42 и 43 от Плана за действие за изпълнение на препоръките от Доклада на Европейската комисия от януари 2017 г. в рамките на Механизма за сътрудничество и проверка;
- Осъдени и санкционирани лица; оправдани лица;
- Механизъм за обективност и отчетност на дисциплинарните производства срещу съдии;
- Изпълнени мерки за последователност и уеднаквяване на практиката-приложените мерки за изясняване на казуси с правна сложност, при които се постановяват противоречиви съдебни актове.

Показатели за прокуратурата и разследващите органи:

- Регистрирана, разкрита и наказана престъпност през отчетния период- структура на престъпността по внесените в съда прокурорски актове по видове престъпления и осъдените и санкционирани лица;
- Образувани, разгледани и решени от съда дела- относителен дял спрямо внесените прокурорски актове, т.е. взетите решения по образувани и разгледани дела по внесените прокурорски актове според вида им- обвинителни актове, предложения за споразумения и предложения за освобождаване от наказателна отговорност;
- Мерки за неотклонение;
- Присъди, приведени в изпълнение;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Гражданско-съдебен надзор;
- Административно-съдебен надзор и надзор за законност;
- Преписки/ дела от особен обществен интерес и поставени на специален надзор- съгласно указанията на главния прокурор за специален надзор;
- Механизъм за обективност и отчетност на дисциплинарните производства срещу прокурори и следователи;
- Мерки за последователност и уеднаквяване на практиката- приложените мерки за изясняване на казуси с правна сложност, при които се постановяват противоречиви актове.

3.3. Индикатори за ефективност (приложение № 5)

Индикаторите за ефективност може да се използват за планиране и отчитане на разходваните бюджетни средства за постигане на заложените цели, за извършването на различни дейности, за преценка на разхода за решаване на видовете дела и преписки с оглед постигане на адекватно за съответния ОСВ финансиране. Бюджетът на съдебната власт е основен инструмент за ефективно управление и определя възможностите на системата да функционира, поради което е необходима прецизна отчетност, която е показател за прозрачността и публичността в работата на съдебните органи, без да се засяга тяхната независимост. Примерните целеви показатели, които могат да послужат като база за отчитане на ефективността в работата на съдебните органи са:

- Производителност и разходи за решаване на дела/преписки- отчита се съотношението между постъпилите и приключените през отчетния период дела/ преписки и разходите на ОСВ за решените производства за този период;
- Продължителност на делата/преписките- необходимото време за решаване на делото от една инстанция и др.;
- Обжалвания и искове на граждани срещу орган на съдебната власт- този показател е необходим за преценка на допълнително генерирани разходи за водене на производства в резултат на действия на съдебните органи и да се приложат мерки за тяхното намаляване;
- Решени дела/ преписки и използвани ресурси (кадрово и материално осигуряване) през отчетния период;
- Разходи за един съдебен акт- съотношението между бюджета на ОСВ и броя на съдебните актове, постановени от магистратите в този орган през отчетния период;
- Използване на електронни инструменти за функциониране- чрез тях може да се намали времето и разходите за обработване на документите по делата и преписките и за обмена им между страните в производствата;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

- Използване на алтернативни способи за решаване на спорове- напр. чрез медиация;
- Въведени практики да оптимизиране на административното управление на съдебните институции с цел намаляване на разходите за управление на дейността в съответния орган;
- Прозрачност на бюджетната процедура- публикуване на информация за всички етапи от бюджетната процедура по изготвяне на бюджета на съдебната власт.

3.4. Периоди на отчетност

В създадените таблици с индикатори са посочени периоди за извличане от информационните системи и отчитане на данните по отделните показатели, съобразно утвърдената практика в съдилищата и прокуратурата и съгласно нормативните изисквания и указания на съответните ръководители на ОСВ. В годишните доклади на съдебните органи се включва информацията, относима към годишния отчетен период в изпълнение на законовото задължение на всеки ОСВ за публикуване на годишен доклад на интернет страницата на органа. В случаите, при които се събират данни на по-кратки периоди в рамките на годината, тези данни се предоставят на по-горното ниво ОСВ, отдел или административен ръководител за целите на вътрешната отчетност, както и за обобщаване от ВСС.

Нормативната уредба предвижда за ВКС (чл.114, ал.1, т.14 ЗСВ), ВАС (чл.122, ал.1, т.14 ЗСВ) и за главния прокурор (чл.138, т.11 ЗСВ) и законово задължение да предоставят на всеки 6 месеца на съответната колегия във ВСС, на ИВСС и на министъра на правосъдието информация за образуването, движението и приключването на делата/ преписките.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

4. ПРИМЕРЕН ОБРАЗЕЦ НА ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ОСВ.

Доброто управление на съдебната система включва и отчетност за дейността на съдебните органи, чрез която обществото се информира за управлението на ресурсите, поставените цели и постигнати резултати, кадровото и материално осигуряване, напредъка в различни области и др. важни показатели за функционирането на съдебните институции. Нормативното задължение на ОСВ за изготвяне и публикуване на годишен доклад за дейността им се съдържа в ЗСВ. Отчетността е елемент и на специфичните цели и дейности, заложи в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, а така също е обект на наблюдение и препоръки по Механизма за сътрудничество и проверка.

По отношение на статистическата отчетност ВСС е осигурил механизъм за събиране и обобщаване на статистически данни, отчитащи дейността на различните нива съдилища, коти служат за основа за изготвяне на годишните доклади на ОСВ. В прокуратурата отчетността е регламентирана с указания на главния прокурор относно структурата и обхвата на годишните доклади, нивата на предоставяне на информация, обема на данните и периодичността на докладване. Примерните образци на съдържание на годишен доклад на ОСВ, които са предмет на настоящата дейност, имат за цел да уеднаквят понятията и източниците на информация. Те ще включват реквизити от изведени добри практики и показатели, които са от значение за подобряване на прозрачността в работата на съдебните институции и повишаване на общественото доверие. Изработените образци ще представляват примерен базов модел, който ще се допълва с релевантни за съответните нива ОСВ данни.

4.1. Примерно съдържание на годишен доклад за дейността на съдилищата- районни, окръжни, апелативни, административни и военни.

№	Съдържание	Включва
1.	Организация на работа	Информация за обхват на съда; приложените организационни мерки по взети управленски решения по отношение на цялостната дейност, движение на документооборота; система за контрол при постъпване на документи; разпределение на отговорностите и др. административни и организационни въпроси.
2.	Кадрова обезпеченост	Кадровото осигуряване на дейността – съдии и съдебни служители; натовареност на съдиите и съдебната администрация; професионална квалификация и др.
3.	Ресурсна обезпеченост	Материално, финансово, техническо и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

		информационно осигуряване; използване на електронни инструменти с цел по-лесно и икономично обработване на делата; дигитализация на документи и др.
4.	Правораздавателна дейност	Движение на делата според вида и материята им; срочност на правораздаването; разрешения за СРС; подаване на жалби и протести; качество на съдебните актове; сравнителен анализ с предходния отчетен период;
4.1.	Дела от особен обществен интерес	Информация относно образуването и движението на дела от особен обществен интерес: - по указания на ВСС; - съгласно заповед на председателя на ВКС- дела, свързани с корупционни престъпления, включени в Единен каталог на корупционните престъпления и дела, свързани с организирана престъпност; - наблюдавани от Европейската комисия; - с важно значение за съдебната практика.
4.2.	Съдебни експертизи	Възложени и изпълнени съдебни експертизи- по видове и материя на делата; качество; срокове; разходи и др.
4.3.	Алтернативни способи за решаване	Използване на алтернативни способи за решаване на спорове- медиация
4.4.	Правна етика	Спазване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и Етичен кодекс на съдебните служители; въведени механизми за решаване на етични конфликти; поощрения и наказания; отводи и самоотводи на магистрати; дисциплинарни производства; информация за установени корупционни практики, конфликт на интереси; извършени проверки за почтеност на магистрати и др.
4.5.	Контролни механизми	Създадени и прилагани механизми за контрол върху дейността, системи и форми за обективно и равномерно разпределение на работата, вкл. за контрол на качеството и ефективността;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

		механизъм за измерване тежестта на дела/ преписки; извършени проверки, одити и ревизионна дейност и др.
4.6.	Уеднаквяване на практиката	Изготвени предложения за последователност и уеднаквяване на практиката въз основа на случаи, по които са постановени противоречиви съдебни актове.
5.	Бюро съдимост	Информация за дейността на Бюро съдимост – обем, натовареност, качество и др.
6.	Съдебно изпълнение	Информация за дейността на държавните съдебни изпълнители- обем, натовареност, качество, ефективност (събрани вземания) и др.
7.	Вписвания	Информация за дейността на съдиите по вписвания- обем, натовареност, качество и др.
8.	Изпълнение на бюджета	Информация относно разходването на публичните ресурси при осъществяване на функциите; анализ на ефективността и ефикасността; мерки за оптимизиране на дейността и на разходите за административно управление и др.
9.	Медийна политика	Механизъм за провеждането ѝ; връзки със средствата за масово осведомяване; комуникационни канали за диалог със заинтересовани страни и др.
10.	Изпълнение на стратегически документи	- Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и пътна карта за изпълнението ѝ; -Комуникационната стратегия на съдебната власт; -Механизъм за сътрудничество и проверка и др.
11.	Други дейности	Изведени добри практики; прецеденти; проучвания сред потребителите на услугите на ОСВ и вътрешни страни за удовлетвореност; участия в програми и проекти и др.
12.	Заключение	Изводи за дейността според резултатите, взети мерки за подобряването ѝ; план за действие за постигане на бъдещи цели и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Съдържанието на годишен доклад на различните нива съдилища ще включва релевантните за него реквизити от примерния образец. Например информацията по т. 5, 6 и 7 ще се съдържа в докладите на районните съдилища, а в докладите на по-горните нива съдилища може да се включат обобщени данни и анализ за дейността на съдилищата в съответния съдебен район. Конкретните данни ще бъдат съобразени със спецификата на дейността и компетентността на съдилищата. От преценката на административния ръководител зависи каква част от статистическата информация и таблици ще се приложи и публикува към годишния доклад на вниманието на заинтересованите страни.

4.2. Върховен касационен съд и Върховен административен съд.

Върховните съдилища осъществяват върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите от съдилищата- ВКС за общите съдилища и ВАС за административните съдилища. Те са и последна инстанция по различните видове дела- ВКС граждански и наказателни дела при триинстанционно производство и ВАС по административни дела. В компетентността на върховните съдилища е приемането на тълкувателни решения при противоречива съдебна практика и участието в постановяване на тълкувателни постановления. Тълкувателните решения и постановления са задължителни за прилагане от ОСВ и за органите на държавната администрация и местното самоуправление.

Годишните доклади за дейността на ВКС и ВАС може да се изготвят на основата на базовия за съдилищата модел, като в тяхното съдържание се включи и информацията относно:

- Дейности по уеднаквяване на съдебната практика- резултати от тълкувателната дейност;
- Аналитичното звено във ВКС;
- Предложенията за законодателни промени;
- Изготвени становища, искания, предложения до съдебни и извънсъдебни институции, законодателна и изпълнителна власт и други органи;
- Инстанционен контрол;
- Други дейности със съществено значение за съдебната система.

4.3. Примерно съдържание на годишен доклад за дейността на прокуратурата и разследващите органи.

№	Съдържание	Включва
1.	Организация на работа	Информация за обхват на прокуратурата; приложените организационни мерки по взети управленски решения по отношение на цялостната дейност, движение на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

		документооборота; система за контрол при постъпване на документи; разпределение на отговорностите и др. административни и организационни въпроси.
2.	Кадрова обезпеченост	Кадровото осигуряване на дейността – прокурори, следователи и администрация; натовареност на магистратите и администрацията; професионална квалификация и др.
3.	Ресурсна обезпеченост	Материално, финансово, техническо и информационно осигуряване; използване на електронни инструменти с цел по-лесно и икономично обработване на преписките и делата; дигитализация на документи и др.
4.	Обобщени изводи за дейността	Резултати и тенденции в противодействието на престъпността; състояние, динамика и структура на престъпността в съответния регион; необходими мерки и законодателни промени и др.
5.	Досъдебна фаза	Преписки, проверки по чл.145 ЗСВ
5.1.	Следствен надзор	Дейността по преписки- образуване, движение, решаване, наблюдавани ДП по видове, незабавни, бързи производства, срочност, прокурорски актове, внесени в съда и др.
6.	Съдебна фаза	Движение на внесените в съда производства
6.1.	Наказателно-съдебен надзор	Движение по внесените в съда прокурорски актове по видове- обвинителни, споразумения и предложения по чл.78а НК; осъдени и санкционирани лица според състава на престъпленията и наложените наказания; оправдани лица; върнати дела за доразследване; анализ на причините за оправдателни присъди и върнати дела и др.
6.2.	Гражданско- съдебен надзор	Участия в съдебни заседания по граждански дела, изготвяне на отговори по иски молби, по които ПРБ е страна, производства по ЗОДОВ и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

6.3.	Изпълнение на наказанията и други принудителни мерки	Информация за получените за изпълнение съдебни актове по видове наказания; приведени в изпълнение присъди; приложени принудителни мерки и др.
7.	Дела от особен обществен интерес и взети на специален надзор	Информация относно образуването и движението на дела от особен обществен интерес и взети на специален надзор: - по указания на ВСС; - съгласно указанията за специален надзор на главния прокурор- дела, свързани с корупционни престъпления, включени в Единен каталог на корупционните престъпления; дела, свързани с организирана престъпност; наблюдавани от Европейската комисия; други дела с важно значение за съдебната практика.
8.	Съдебни експертизи	Възложени и изпълнени съдебни експертизи- по видове и материя на производствата; качество; срокове; разходи и др.
9.	Международно сътрудничество	Молби за правна помощ по ДП; европейски заповеди за арест; молби за трансфер на наказателни производства и др.
10.	Административносъдебен надзор и надзор за законност	Дейност на административните отдели; участия по административни дела; подадени прокурорски актове; извършени проверки за законност; образувани ДП и др.
10.	Правна етика	Спазване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати и Етичен кодекс на съдебните служители; въведени механизми за решаване на етични конфликти; поощрения и наказания; отводи и самоотводи на магистрати; дисциплинарни производства; информация за установени корупционни практики, конфликт на интереси; извършени проверки за почтеност на магистрати и др.
11.	Контролни механизми	Създадени и прилагани механизми за контрол върху дейността, системи и форми за обективно и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

		равномерно разпределение на работата, вкл. за контрол на качеството и ефективността; механизъм за измерване тежестта на дела/ преписки; извършени проверки, одити и ревизионна дейност и др.
12.	Уеднаквяване на практиката	Изготвени предложения за последователност и уеднаквяване на практиката въз основа на случаи, по които са постановени противоречиви актове.
13.	Изпълнение на бюджета	Информация относно разходването на публичните ресурси при осъществяване на функциите; анализ на ефективността и ефикасността; мерки за оптимизиране на дейността и на разходите за административно управление и др.
14.	Медийна политика	Механизъм за провеждането ѝ; връзки със средствата за масово осведомяване; комуникационни канали за диалог със заинтересовани страни и др.
15.	Изпълнение на стратегически документи	- Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система и пътна карта за изпълнението ѝ; - Комуникационната стратегия на съдебната власт; - Механизъм за сътрудничество и проверка и др.
16.	Заключение	Изводи за дейността според резултатите, взети мерки за подобряването ѝ; план за действие за постигане на бъдещи цели и др.
17.	Други дейности	Според преценката на административния ръководител- изведени добри практики; прецеденти; проучвания сред потребителите на услугите на ОСВ и вътрешни страни за удовлетвореност; участия в програми и проекти и др.

Докладите на ВКП, ВАП и НСлС може да следват същата структура като включват обобщена информация организацията и изпълнението на функциите на прокурорите и следователите. В тях следва да се включи информация и за дейността на отделите във ВКП и ВАП, съобразно тяхната компетентност.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Докладът на главния прокурор за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и разследващите органи освен обобщените и анализирани данни, включени в базовия модел на доклад следва да включва и исканията на главния прокурор за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления и случаите, в които е упражнил правомощието си да сезира Конституционния съд; предложенията за законодателни промени и други дейности с важно значение за съдебната система.

В заключение може да бъде направена препоръка към ОСВ за намаляване на обема на комуникираната със заинтересованите страни информация за дейността на ОСВ и създаване на повече възможности за обратна връзка и конструктивен диалог. Основание за това е и проученото мнение сред тях, според което потребителите на съдебните услуги са частично удовлетворени от формата и съдържанието на годишните доклади и са частично запознати с резултатите от дейността на ОСВ. Причина за това може да се търси в начините, чрез които им се предоставя тази информация и нейната достъпност и разбираемост. По- кратката форма на представяне на годишната дейност на ОСВ не следва да се разбира като ограничаване на прозрачността в работата на съдебните институции, а разумно представяне на дейността им по подходящ начин, с акцентирание върху основните функции на съдебните органи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

5. ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 1 Таблица с индикатори за резултат от дейността на съдилищата;

Приложение № 2 Таблица с индикатори за резултат от дейността на прокуратурата и разследващите органи;

Приложение № 3 Таблица с индикатори за ефект от дейността на съдилищата;

Приложение № 4 Таблица с индикатори за ефект от дейността на прокуратурата и разследващите органи;

Приложение № 5 Таблица с индикатори за ефективност от дейността на ОСВ.